

ОБРАЗАЦ 3

ГРД	25.02.2025
Оригинал	
08	1175
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ	

ФАКУЛТЕТА МЕДИЦИНСКИХ НАУКА У КРАГУЈЕВЦУ

и

ВЕЋУ ЗА МЕДИЦИНСКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 22.1.2025. године (број одлуке: IV-03-8/18) одређени смо за чланове Комисије за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под насловом: „Развој нових деривата оксапрозина - синтеза, физичко-хемијска карактеризација и испитивање биолошке активности”, и испуњености услова кандидата **Анђеле Гогић, истраживача-приправника** и предложеног ментора **Марине Весовић, ванредног професора** за ужу научну област **Фармацеутска хемија, Факултета медицинских наука у Крагујевцу** за израду докторске дисертације.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ

О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА
КАНДИДАТА И ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о теми докторске дисертације
1.1. Наслов докторске дисертације: Развој нових деривата оксапрозина - синтеза, физичко-хемијска карактеризација и испитивање биолошке активности
1.2. Научна област докторске дисертације: Медицинске науке
1.3. Образложение теме докторске дисертације (до 15000 карактера): 1.3.1. Дефинисање и опис предмета истраживања Предмет овог истраживања је усмерен на развој нових деривата оксапрозина – синтезу, физичко-хемијску карактеризацију и испитивање биолошке активности. У литератури је познато да су гастроинтестинални нежељени ефекти нестероидних антиинфламацијских лекова повезани са инхибицијом циклооксигеназе 1, јер је овај ензим неопходан за синтезу есенцијалних простагландина одговорних за нормалну функцију слузнице гастроинтестиналног тракта. Са друге стране повећана експресија циклооксигеназе 2 је примећена код карцинома једњака, панкреаса, дебелог црева и простате што отвара могућност испитивања селективних инхибитора циклооксигеназе као потенцијалних антитуморских агенаса. Један од начина развоја

селективних инхибитора циклооксигеназе 2 заснива се управо на дериватизацији карбоксилне групе и формирању естара и амида, који би се уклопили у активно место ензима, формирајући додатне водоничне везе које повећавају стабилност формираног комплекса.

1.3.2. Полазне хипотезе

1. Реакцијом оксапрозина и естара аминокиселина синтетисани су одговарајући амидни деривати оксапрозина.
2. Новосинтетисани деривати оксапрозина су окарактерисани различитим методама.
3. Новосинтетисани деривати оксапрозина показују велики афинитет везивања за активне центре циклооксигеназе 1 и циклооксигеназе 2.
4. Примењени деривати оксапрозина показују значајан цитотоксички ефекат на малигне ћелије (CT26, 4T1, HCT116, MCF7) *in vitro*.
5. Примењени деривати оксапрозина индукују превасходно апоптотску смрт малигних ћелија.

1.3.3. План рада

Амидни деривати оксапрозина биће синтетисани у реакцији оксапрозина и одговарајућих метил естара различитих алифатичних и ароматичних аминокиселина у присуству диметилформамида и одговарајућих агенаса за купловање. Процес синтезе биће спроведен у лабораторији за Фармацеутску хемију Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. Физичко-хемијска карактеризација новосинтетисаних једињења биће спроведена на Фармацеутском факултету Универзитета у Београду. Анализа цитотоксичког ефекта и механизма смрти туморских ћелија биће спроведена у Центру за молекулску медицину и истраживање матичних ћелија Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.

1.3.4. Методе истраживања

1. Хемијска синтеза.

У синтези деривата оксапрозина, као полазно једињење биће коришћен нестероидни антиинфламацијски лек, оксапрозин, који се додатком метил естра различитих алифатичних и ароматичних аминокиселина растворених у диметилформамиду (DMF) и у присуству 1-етил-3-(3-диметиламинопропил) карбодииимида (ECC) и хидроксибензотриазола (НОВТ) преводи у одговарајући амид. Одабир одговарајућих аминокиселина за процес синтезе биће извршен на основу доступне литературе. Ток реакције биће праћен применом хроматографије на танком слоју, док ће пречиšћавање једињења бити спроведено применом препарativне хроматографије на танком слоју.

2. Структурна анализа.

Структурна анализа синтетисаних једињења биће извршена одређивањем температуре топљења и спектроскопским методама: ATR-FTIR, ¹H NMR, ¹³C NMR, MS/MS (*Tandem Mass Spectrometry*) и одређивањем тачних маса. Одређивање температуре топљења биће спроведено на апарату *Boetius PHMK 05* (*Radebeul*, Немачка). Спектроскопске анализе биће извршene на апаратима: *NMR BRUKER AVANCE III 400* (*Bruker Biospin GmbH, Rheinstetten*, Немачка), ATR-FTIR спектрофотометар *Nicolet iS10* (*Thermo Fisher Scientific Inc., Madison, WI*, САД), течни хроматограф спретнут са триплквадриполским масеним детектором (*Thermo Fisher Scientific Inc., Madison, WI*, САД) и течни хроматограф спретнут са масеним детектором тачних маса *Agilent 6210 Time-of-Flight* (*Agilent Technologies, Palo Alto, CA*, САД).

3. Испитивање инхибиторне активности према циклооксигенази 1 и циклооксигенази 2.

Инхибиторна активност биће процењена применом ензимских флуориметријских китова. Наведени тестови су базирани на флуориметријској детекцији

везивања за активне центре ових ензима

4. Испитати потенцијалну антитуморску активност

1.3.6. Резултати који се очекују

Очекује се да ће новосинтетисани деривати оксапрозина показати значајни цитотоксички ефекат на малигним ћелијама *in vitro* и индуковати превасходно апоптотску смрт малигних ћелија.

1.3.7. Оквирни садржај докторске дисертације са предлогом литературе која ће се користити (до 10 најважнијих извора литературе)

Циљ истраживања је да се синтетишу нови амидни деривата оксапрозина, спроведе њихова структурна анализа, утврди инхибиторна активност према циклооксигенази 1 и 2 као и начин везивања за активне центре ових ензима и испита потенцијална антитуморска активност. У овој докторској дисертацији у оквиру увода предвиђена су следећа поглавља: нестероидни антиинфламацијски лекови, оксапрозин, деривати нестероидних антиинфламацијских лекова као антитуморски агенси, инфламација и канцер. У оквиру материјала и метода биће описана синтеза нових амидних деривата оксапрозина и њихова структурна анализа, потом испитивање инхибиторне активности према циклооксигенази 1 и 2 као и *in silico* процена афинитета везивања новосинтетисаних једињења за циклооксигеназне ензиме методом молекулског докинга. У наредним поглављима биће описано испитивање цитотоксичког ефекта новосинтетисаних деривата оксапрозина на малигним ћелијама (CT26, 4T1, HCT116, MCF7) *in vitro* MTT тестом, анализа механизма смрти туморских ћелија, експресије про- и анти-апоптотских протеина, као и анализа експресије Ki67 и анализа ћелијског циклуса.

Референце

1. Nedeljković N, Nikolić M, Čanović P, Zarić M, Živković Zarić R, Bošković J, Vesović M, Bradić J, Andić M, Kočović A, Nikolić M, Jakovljević V, Vujić Z, Dobričić V. Synthesis, Characterization, and Investigation of Anti-Inflammatory and Cytotoxic Activities of Novel Thiourea Derivatives of Naproxen. *Pharmaceutics*. 2024;16(1):1. (doi:10.3390/pharmaceutics16010001)
2. Bevilacqua, M. Effects of oxaprozin and other 2-arylpropionic acid derivatives on nuclear factor κB(NF-κB) activation. *Inflammopharmacology*. 2002;10:173-183. (doi.org/10.1163/156856002321168196)
3. Nedeljković N, Dobričić V, Bošković J, Vesović M, Bradić J, Andić M, Kočović A, Jeremić N, Novaković J, Jakovljević V, Vujić Z, Nikolić M. Synthesis and Investigation of Anti-Inflammatory Activity of New Thiourea Derivatives of Naproxen. *Pharmaceuticals*. 2023;16(5):666. (doi: 10.3390/ph16050666)
4. Peesa JP, Atmakuri LR, Yalavarthi PR, Venkata BRM, Rasheed A, Pachava V. Oxaprozin prodrug as safer nonsteroidal anti-inflammatory drug: Synthesis and pharmacological evaluation. *Archiv der Pharmazie*. 2018;351(2):1700256. (doi:/10.1002/ardp.201700256)
5. Zhou XP, Zhang MX, Sun W, Yang XH, Wang GS, Sui DY, Yu XF, Qu SC. Design, synthesis, and in-vivo evaluation of 4,5-diaryloxazole as novel nonsteroidal anti-inflammatory drug. *Biological and Pharmaceutical Bulletin*. 2009; 32(12):1986-90. (doi:10.1248/bpb.32.1986)
6. Ianni A, Celenza G, Franceschini N. Oxaprozin: A new hope in the modulation of matrix metalloproteinase 9 activity. *Chem Biol Drug Des*. 2019; 93(5):811-817. (doi: 10.1111/cbdd.13468)

1.4. Веза са досадашњим истраживањем у овој области уз обавезно навођење до 10 релевантних референци:

докторске дисертације, у складу са Стандардом 9 за акредитацију студијских програма докторских академских студија на високошколским установама, студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета.

4. Подаци о предложеном коментору

4.1. Име и презиме предложеног коментора:

[унос]

4.2. Звање и датум избора:

[унос]

4.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:

[унос]

4.4. НИО у којој је запослен:

[унос]

4.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова коментора у складу са Стандардом 9 (автори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број*, категорија):

[унос]

4.6. Списак референци којима се доказује компетентност коментора у вези са предложеном темом докторске дисертације (автори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):

[унос]

4.7. Да ли се предложени коментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?

[изаберите]

4.8. Оцена испуњености услова предложеног коментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

[унос]

5. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе приложене документације Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора предлаже да се кандидату Анђели Гогић одобри израда докторске дисертације под насловом „Развој нових деривата оксапрозина - синтеза, физичко-хемијска карактеризација и испитивање биолошке активности” и да се за ментора именује др Марина Весовић, ванредни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област Фармацеутска хемија.[име и презиме коментора], [звање]

Чланови комисије:

Чланови комисије:

Андриана Букоњић, доцент

Факултета медицинских наука Универзитет у
Крагујевцу,

за ужу научну област Фармацеутска хемија

Председник комисије

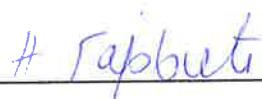

Невена Гајовић, доцент

Факултета медицинских наука Универзитета у
Крагујевцу,

за ужу научну област Микробиологија и
имунологија

Члан комисије

Владимир Добричић, ванредни професор

Фармацеутског факултета у Београду,

за ужу научну област Фармацеутска-медицинска
хемија и структурна анализа

Члан комисије

